

DE MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT EN DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van decreet over het invoeren van een recht van voorkoop voor roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang en tot wijziging van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 wat betreft de bescherming van topstukken beschermd door de monumentenwetgeving
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Met dit ontwerp van decreet wordt een voorkooprecht voor de Vlaamse Gemeenschap ingevoerd bij de openbare verkoop van topstukken in de zin van het Topstukkendecreet.

Tevens wordt met dit ontwerp van decreet het Topstukkendecreet van toepassing gemaakt voor toelatingen en subsidiëring van fysische ingrepen aan topstukken in monumenten beschermd door het Onroerenderfgoeddecreet.

Met dit ontwerp van decreet worden tevens bepalingen ingevoerd voor wat betreft gegevensverwerking in uitvoering van de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Zie de nota's aan de leden van de Vlaamse Regering bij de eerste en tweede principiële goedkeuring (VR 2023 0906 DOC.0679/1 en VR 2023 2909 DOC.1237/1).

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

B.1. Beslissing Vlaamse Regering van 9 juni 2023

Op 9 juni 2023 heeft de Vlaamse Regering beslist haar eerste principiële goedkeuring te hechten aan een voorontwerp van een decreet over het invoeren van een recht van voorkoop voor roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang en tot wijziging van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 wat betreft de bescherming van topstukken beschermd door de monumentenwetgeving (VR 2023 0906 DOC.0679/1, DOC.0679/2 en DOC.0679/3).

B.2. Wetgevingstechnisch en taalkundig advies

Het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2023/60 werd verleend op 16 maart 2023 (zie nota VR 2023 0906 DOC.0679/1).

B.3. Het advies van de SARC

De SARC heeft advies gegeven op 5 juli 2023 (zie nota VR 2023 290906 DOC.1237/1).

B.4. Het advies van de Topstukkenraad

De Topstukkenraad heeft advies gegeven op 12 september 2023 (zie nota VR 2023 290906 DOC.1237/1).

B.5. Het advies van de GBA

De GBA heeft advies gegeven op 20 juli 2023 (zie nota VR 2023 290906 DOC.1237/1).

B.6. Het advies van de VTC

De VTC heeft advies gegeven op 18 juli 2023 (zie nota VR 2023 290906 DOC.1237/1).

B.7 Beslissing Vlaamse Regering van 29 september 2023

Op 29 september 2023 heeft de Vlaamse Regering beslist haar tweede principiële goedkeuring te hechten aan een voorontwerp van een decreet over het invoeren van een recht van voorkoop voor roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang en tot wijziging van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 wat betreft de bescherming van topstukken beschermd door de monumentenwetgeving (VR 2023 VR 2023 2909 DOC.1237/1, DOC. 1237/2BIS, DOC. 1237/4, DOC. 1237/5, DOC. 1237/6, en DOC. 1237/7).

B.6. Het advies van de Raad van State

De Raad van State gaf advies met nummer 74.619/3 op 8 december 2023.

In randnummer 4 van haar advies stelt de Raad van State dat, in navolging van artikel 14 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 'tot hervorming van de instellingen', de goederen van het federale openbaar of privaat domein of van het openbaar of privaat domein van een ander gewest of een andere gemeenschap dienen te worden uitgesloten van het recht van voorkoop.

In opvolging van dit advies werd in artikel 4 van het ontwerp, aan het ontworpen artikel 18quinquies, een nieuwe paragraaf 3 toegevoegd die luidt als volgt:

“§3. Het voorkeepsrecht vermeld in paragraaf 1, en het subrogatierecht vermeld in paragraaf 2, zijn niet van toepassing op beschermde voorwerpen die tot het federale openbaar of privaat domein, of het openbaar of privaat domein van andere Gemeenschappen of Gewesten behoren.”

Tevens wordt in artikel 5 van het ontwerp, aan het ontworpen artikel 18sexies, een nieuwe paragraaf 3 toegevoegd die luidt als volgt:

“§3. Het voorkeepsrecht vermeld in paragraaf 1 is niet van toepassing op topstukken die tot het federale openbaar of privaat domein, of het openbaar of privaat domein van andere Gemeenschappen of Gewesten behoren”

In randnummer 6 van haar advies stelt de Raad van State dat de delegatie zoals voorzien in het ontworpen artikel 18septies van het ontwerp, te ruim is. Een dergelijk recht van verkoop kan volgens de Raad van State slechts worden uitgeoefend ten gunste van administratieve overheden die vallen onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap.

In opvolging van dit advies van de Raad van State werd in artikel 6 van het ontwerp, het ontworpen artikel 18septies als volgt geherformuleerd:

“Art. 18septies. Het in artikel 18 quinquies en artikel 18 sexies vermelde voorkeepsrecht kan ook worden uitgeoefend voor rekening van collectiebeherende cultureelerfgoedorganisaties met een kwaliteitslabel ingedeeld bij het landelijke of bovenlokale niveau zoals vermeld in artikel 24 van het Cultureelerfgoeddecreet van 23 december 2021.”

In randnummer 7.3 van haar advies stelt de Raad van State dat de betrokkenen behoren tot uiteenlopende categorieën van personen, bijgevolg dient volgens de Raad van State in het voorontwerp wel degelijk te worden bepaald welke persoonsgegevens per categorie van betrokkenen kunnen worden verwerkt.

In opvolging van dit advies van de Raad van State werd in artikel 9, paragraaf 6 van het ontworpen artikel 26bis als volgt geherformuleerd:

“§6. De verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit decreet heeft betrekking op de volgende categorieën van persoonsgegevens:

- 1° Voor de categorieën van betrokkenen vermeld in paragraaf 5, punten 1° en 4°:*
 - a. de identificatiegegevens, het rijksregisternummer of het identificatienummer van de sociale zekerheid en andere identificatiegegevens;*
 - b. de financiële gegevens;*
 - c. de adres- en contactgegevens.*
- 2° Voor de categorie van betrokkenen vermeld in paragraaf 5, punt 5°:*
 - a. de identificatiegegevens, het rijksregisternummer of het identificatienummer van de sociale zekerheid en andere identificatiegegevens;*
 - b. de tewerkstellingsgegevens;*
 - c. de adres- en contactgegevens;*
 - d. de gegevens over expertise.*
- 3° Voor de categorieën van betrokkenen vermeld in paragraaf 5, punten 2°, 3° en 6°:*
 - a. de identificatiegegevens, het rijksregisternummer of het identificatienummer van de sociale zekerheid en andere identificatiegegevens;*
 - b. de financiële gegevens;*
 - c. de tewerkstellingsgegevens;*
 - d. de adres- en contactgegevens;*

e. *de gegevens over expertise.*”

In randnummer 7.4 van haar advies stelt de Raad van State dat met het oog op de naleving van het legaliteitsbeginsel vervat in artikel 22 van de Grondwet volgende begrippen in het voorontwerp duidelijker moeten worden gesteld:

- “Voor de inrichting van de lijst”
- “zoals die is ingeschreven”
- “of anderszins officieel is erkend”
- “rechtspersonen zonder eigen rechtspersoonlijkheid”

In opvolging van dit advies werden de begrippen verduidelijkt bij de artikelsgewijze bespreking in de memorie van toelichting.

In randnummer 7.5 van haar advies stelt de Raad van State dat in het ontworpen artikel 26bis § 9, eerste lid, de tweede zin, waarin artikel 7 wordt geparafraseerd, overbodig en misleidend is, omdat artikel 26 niet wordt geciteerd. Deze tweede zin dient dan ook volgens de Raad van State te worden weggelaten.

In opvolging van dit advies werd deze zin geschrapt uit het ontwerp.

Al de reacties op het advies werden opgenomen in de memorie van toelichting bij het voorontwerp.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Wat een algemene en inhoudelijke toelichting betreft, verwijs ik naar ‘I. Algemene toelichting’ van de bijgaande memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet.

2.1. Probleemstelling en omgevingsanalyse

Zie nota VR 2023 0906 DOC.0679/1 en VR 2023 2909 DOC.1237/1.

2.2. Beleidsmaatregelen en Doelstellingen

Zie nota VR 2023 0906 DOC.0679/1 en VR 2023 2909 DOC.1237/1.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Voor de toelichting bij de artikelen wordt verwezen naar de artikelsgewijze bespreking in de bijgevoegde memorie van toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Zie nota VR 2023 0906 DOC.0679/1 en VR 2023 2909 DOC.1237/1.

De adviezen gaven geen aanleiding tot een wijziging van de budgettaire impact voor de Vlaamse Overheid.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Zie nota VR 2023 0906 DOC.0679/1 en VR 2023 2909 DOC.1237/1.

De adviezen gaven geen aanleiding tot een wijziging van de impact op het personeel van de Vlaamse Overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Zie nota VR 2023 0906 DOC.0679/1 en VR 2023 2909 DOC.1237/1.

De adviezen gaven geen aanleiding tot een wijziging van de impact op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Het voorliggende ontwerp van decreet en de bijbehorende memorie van toelichting worden, in naam van de Vlaamse Regering, ingediend bij het Vlaams Parlement.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te hechten aan bovengenoemd ontwerpdecreet en aan de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor de cultuur, te gelasten voornoemd ontwerpdecreet en de bijbehorende memorie van toelichting, in naam van de Vlaamse Regering, in te dienen bij het Vlaams Parlement.

De minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed;

Matthias DIEPENDAELE